

SVEBIO - Nytt

Redaktör: Kjell Andersson, Telefon: 08-441 70 87,
E-post: kjell.andersson@svebio.se, Hemsida: www.svebio.se

"Stop and go"- politik

EU håller på att mangla fram sitt direktiv om förnybar värme och kyla. Det finns ju direktiv för förnybar elproduktion och förnybara drivmedel för trafiken, dessutom direktiv om kraftvärme och om energideklaration av byggnader. Men det har hittills saknats direktiv om hur man ska bygga ut förnybar värmeproduktion. En orsak kan vara att det är svårt att utforma gemensamma riktlinjer för allt från småskalig uppvärmning i enskilda hus till storskaliga fjärrvärmenät.

Vi har sett ett utkast, som cirkulerar i EU-parlamentet, och fäst oss vid en punkt: Man vill undvika "Stop & Go" i marknadsutvecklingen genom att ha uthålliga styrmedel.

Vad menas med "stop and go"? Jo, styrmedel som gäller för en viss tid, eller som ändras titt och tätt, och leder till att marknaden kastas mellan överhettning och avkylning.

Mycket bra tänkt av EU - en sådan regel skulle göra det omöjligt att införa sådana styrmedel som den svenska riksdagen nu håller på att besluta om.

Stöden rycker sönder marknaden

Riksdagen har på sitt bord ett förslag som är en utmärkt illustration till "stop and go". I den statsbudget som presenterades 20 september fanns ett förslag om att införa en skattereduktion för oljekonvertering enligt samma modell som det elkonverteringsstöd som redan tidigare aviserats. Bägge stöden behandlas av höstriksdagen och ska träda i kraft vid årsskiftet.

Förslaget om oljekonvertering innebär att ägare till småhus eller lägenheter kan få en 30-procentig skattereduktion för att byta ut oljeeldning mot en mer hållbar uppvärmning: fjärrvärme, biobränsle, bergvärme eller solvärme.

Det kan förefalla som en klok åtgärd. Men för tillverkarna av pelletsspannor och annan utrustning kom förslaget som en kalldusch. Så som förslaget är utformat skapar det stora bekymmer i branschen. Det har redan bromsat försäljningen kraftigt under det sista kvartalet i år - eftersom kunderna väntar till efter årsskiftet för att få del av stödet.

Osäkerhet flera månader

Osäkerheten kan komma att bestå en bit in på det nya året. Riksdagen kommer att klubba beslutet om stödet 16 december. Därefter ska regeringen ge ut en förordning där villkoren för stödet skrivs fast. Så ska Boverket göra anvisningar och lägga ut blanketter. Slutligen ska länsstyrelserna komma igång och behandla ansökningar om stödet.

Det mest bekymmersamma med det nya stödet är att den ekonomiska ramen är så snäv, 100 miljoner kronor är avsatt i statsbudgeten för det första året. Det räcker inte långt, när vi vet

att 20 000 hushåll i år varit redo att köpa pelletspanna eller pelletsbrännare, och de flesta byter från olja. Ännu fler installerar berg-, sjö- eller markvärme. Och omkring 10 000 villor ansluts till fjärrvärme. Redan efter några månader kommer den ekonomiska ramen för stödet att vara fylld, och pengarna fryser inne till efter nästa årsskifte.

Vi får en utpräglad "stop and go-marknad". Nedkyld under årets sista veckor. Därefter tjurrusning. Så avkylning resten av året när pengarna är slut. Och så nästa årsskifte åter tjurrusning. De tillverkande företagen drabbas hårt av ryckigheten, lika väl som installatörerna.

Uppvakning i näringsutskottet

Svebio har på olika sätt försökt uppmärksamma ansvariga politiker och tjänstemän på problemen. Den 17 november uppvaktades näringsutskottet av Svebio, SBBA (utrustningstillverkarna) och PIR. Vi framförde den ståndpunkt som Svebio konsekvent hävdar i otaliga remissvar: att det är bäst med generella styrmedel som skatter och avgifter, som belastar priset på de energislag som vi vill minska och gynnar de energislag som vi vill ska växa. Sedan får marknaden sköta omställningen till förmån för den teknik som är mest lönsam.

Miljöavgifter och CO2-skatt är sådana generella styrmedel som varit mycket effektiva.

Riktade bidrag och subventioner är mindre effektiva och kan i sämsta fall ställa till oreda. Särskilt om de bara gäller under en begränsad tid.

Svebio har också haft kontakt med departementet och skrivit brev till partierna.

Vi får se om politikerna tagit intryck. Annars blir det en turbulent färd framåt för branschen de närmaste månaderna. Helt i onödan. De höga el- och oljepriserna (både högt marknadspris och hög skatt) hade redan satt fart på marknaden. En ytterligare stimulans var helt obehövlig.

Stöd till elbaserad uppvärmning

En märklig del av oljekonverteringen är att staten nu kommer att ge skattesubventioner för övergång till elbaserad uppvärmning, genom att man ska ge stöd till värmepumpar i fastigheter där uppvärmningen tidigare varit bränslebaserad. Konsekvensen blir ökad elanvändning för uppvärmning, vilket strider mot de energipolitiska mål som riksdagen antagit. Eftersom elförbrukningen ökar på marginalen innebär det i praktiken en ökad produktion i kolkondens i det nordiska elsystemet. Oljepannan byts i praktiken mot en kolpanna, med statlig subvention.

Kjell Andersson